

П'ЯТЬ ЦЕНТІВ в Злуч. Дер. Америка ОДИН ЦЕНТІВ За кордоном

Тел. „Свобода“: ВЕрген 4-0807 / 4-0237 — Тел. У. Н. Соколу: ВЕрген 4-1016

FIVE CENTS in the U. S. of America SEVEN CENTS Elsewhere

СЕНАТ ВИКЛЮЧАЄ ВИСИЛКУ ВОЄННИХ МАТЕРІЯЛІВ ДО СОВЕТІВ

Вашингтон, 28 серпня. — Поіменним голосуванням 55 голосами проти 16 Сенат схвалив бил відмовити економічну або військову допомогу жодній державі, яка продає зброю або інші воєнні предмети підсовєтським країнам. Навіть товари, які тільки можуть бути використані на воєнні споруди або амуніцію, виключені з достав до совєтського блоку держав. Щодо цієї останньої категорії достав кінцеве слово має президент. З різних причин він може згодитися на деякі доставки, якщо вони спричиняються до безпеки Злучених Держав.

Законопроект, який оце перейшов у Сенат, був схвалений у Палаті Репрезентантів 2 серпня, однак з деякими змінами, які мусять бути вирішені на конференції. Проти нього голосували в Сенаті 16 республіканців зі „Старої Гвардії“, яких вважають ізоляціоністами. Вони проти того, щоб давати Труманові забагато повноважень. Сен. Гері Вирд, це єдиний демократ, що підтримував республіканців старої школи, однак коли прийшло до вирішального вивчаючого олювання, не голосував проти і стримався від голосування.

НОВИЙ КОМУНО-ЧЕСЬКИЙ АМБАСАДОР у Вашингтоні, д-р Володимир Прохазка, зустрівся вчора в Білому Домі з членами кабінету, на які заслуговав представник терористичного політичного режиму. Президент Труман, відбираючи кредитний ліній нового амбасадора, заявив, що американсько-чеські відносини погіршуються від часу „схитовбиства“ міністра закордонних справ Яна Масарика, та що їх есенціальне поліпшення треба зацати від зліплення засудженого в Празі американського кореспондента Оатса. На фото: д-р Прохазка (в центрі) розмовляє з кореспондентами після аудієнції в президента Трумана.

ЗАПОВІДАЮТЬ НОВІ ДОСВІДИ З АТОМОВОЮ ЗБРОЄЮ

Вашингтон. — Незабаром відбудуться нові проби атомової зброї на пробних полях коло Лас Вегас, у штаті Невада. На нових пробах можуть бути прийняті представники преси, радіо, телебачення і цивільної оборони, як це заявив Комісія Атомової Енергії, яка каже, що такі вибухи у Неваді вважаються за звичайні. Однак комісія остерігає, що атомове радіоактивне випромінювання може сягати поза Неваду, його можна буде запримітити в кожній частині країни, однак воно не завдасть шкоди ні людям ні худобі. Дати нових досвідів не податимуть, обмежуючись тільки виразом „в недалекому майбутньому“. Тому, що після проб у січні й лютому виявилася оповістка, що на майбутнє приготуються досвід з легкою зброєю, планує згодом, що тепер випробовуватимуть менші стрільня, яких можна буде використати в обороні держав з Північно-Атлантичного Пакту.

тні країни, однак воно не завдасть шкоди ні людям ні худобі. Дати нових досвідів не податимуть, обмежуючись тільки виразом „в недалекому майбутньому“. Тому, що після проб у січні й лютому виявилася оповістка, що на майбутнє приготуються досвід з легкою зброєю, планує згодом, що тепер випробовуватимуть менші стрільня, яких можна буде використати в обороні держав з Північно-Атлантичного Пакту.

ВETERАНИ ПІДТРИМУЮТЬ ПРОЄКТ ЗАГАЛЬНОГО ВІЙСЬКОВОГО ВИШКОЛУ

Нью Йорк. — На конвенції Ветеранів Чужинців Воєни промовляв секретар флоту Дан А. Кімбал, підносячи потребу створення мілітарної потуги в Америці, щоб тримати на припорі комуністичних агресорів. Проголошуючи до зібраних заклики за створення потуги, секретар звернув увагу на такий впливовий чинник, як ветеранська організація, яка може переконати комуністів і інших „схитих-таких“, щоб вони мали розум і не думали, що їм вдасться поновити вільних людей. Після того Ерлі Кок, красивий коман-

дувач Американського Легіону закликав зібраних до підтримки законопроекту про загальний військовий вишкіл, називаючи цей проєкт „нашпортом до миру“. Після сесії конвенції відбувся парадний похід ветеранських відділів головними вулицями міста. На параді двілися коло 150,000 осіб на П'ятій Есені. Похід очолював красивий командувач Ветеранів Чужинців Восн Чарльс Дж. Раллс. Похід відзначався різними живими картами, які брали участь як з'єднання в різних відділах.

СТВОРЕНО АГЕНЦІЮ ДЛЯ КРИТИЧНИХ МАТЕРІЯЛІВ

Вашингтон. — Президент Труман створив нову установу, звану Агенцією для Набування Оборонних Матеріалів, якої завданням буде подати про закупку й зберігання стратегічних матеріалів як у середині країни так і за кордоном. Крім самого закупки готових матеріалів, агенція матиме право шукати в різних місцевостях природні джерела таких

матеріалів, щоб їх розвинути й використати. Нова агенція буде піддана під нагляд директора мобілізації, Чарльса Е. Вилсона.

ПІДВИШКА ПЛАТНІ ДЛЯ 207,000 РОБІТНИКІВ У ДЖЕНЕРАЛ ЕЛЕКТРИК

Нью Йорк. — Підприємство Джeneral Електрик Компані вирішило признати підвишку платні для своїх 207,000 робітників на два з половиною відсотки, а крім того додаток на покриття підвишки життєвих витрат.

Тестамент Вільяма Рандорфа Герета, виданий газет в різних містах Америки, вказує \$400,000,000 мільярд. Неблизькі установили три фонди: один для вдови, другий для синів, а третій для підтримки добродійних установ.

В АМЕРИЦІ

- Мільяон летючок з астероїдів від отруєння газом роздасть управа міста Нью Йорку. З приходом холодних днів нічні будуть позомикати, а газ, що виходить з газових пещей і труб, спричинює часті випадки смерті. Треба стежити за трубами, радить департамент здоров'я.
- Щоб врятувати пса з моря, корабель „Президент Тефт“ зробив заплив на водах Північної Америки. Це був перший заплив сліпої дівчини, він випадково вискочив з поклада. Історію розповідь капітан після прибуття до Сан Франціско.
- У маневрах армії в Норт Кароліна брали участь двічі з відділу ВАФС. Це бюрові помічники в повнірних силах. Маневри показали велику кількість нових родів зброї.
- Чому протікає вода в новій тунелі поїзд морську протоку з Мангату до Брукліна? Це питання досліджують інженери. Дехто каже, що вода сама перестала протікати, коли залізні труби сильніше приставили до себе в місцях, де вони сполучились.

ЗАХІДНІ ДЕРЖАВИ ДАДУТЬ ТІТОВІ 150,000,000 ДОЛЯРІВ

Вашингтон. — Злучені Держави, Британія й Франція — приступили вже до виконання давнішого рішення, щоб негайно дати дол. 150,000,000 економічної та військової допомоги Югославії, як частини фондів на „забезпечення вільного світу“, а пізніше буде видана решта цілої суми — дол.

ПРЕЗИДЕНТ ЗАГОВОРІВ ОДВЕРТО ДО НОВОГО ЧЕСЬКОГО ПОСЛА

Вашингтон, 28 серпня. — Новий чехословацький амбасадор, д-р Володимир Прохазка, який явився в Білому Домі для передачі своїх дипломатичних повноважень, довідався про справжній настрої Америки супроти комуністичного режиму в його країні від самого президента Трумана. Відгукнувшись наперед сидіти й доволу чешини привіт, Труман вразив своїми словами одверте заявив, що змагання до миру мусять виявитися у звільненні американського журналіста Вільяма Оутса з п'ятирічної тюрми й відслання його додому, що більше, президент сказав амбасадорові ввічі, що колишній чеський міністр закордонних справ Ян Масарик, був замордований всупереч загальному твердженню комуністичного режиму, наче б він поповнив самогубство в 1948 р., і що саме з того часу погіршилися дипломатичні відносини між Америкою й Чехословаччиною.

Колі Прохазка виходив з Білого Дому йому назустріч вийшли американські шкитники чеського роду, які носили написи про звільнення Оутса з тюрми. У розмові з кореспондентами д-р Прохазка не скривав свого настрою після такого прийняття в Білому Домі. Він почував себе дуже прихвилюваним.

АВСТРАЛІЄЦЬ НАМІЧЕНИЙ НА ГОЛОВНУ РОЛЮ НА КОНФЕРЕНЦІЇ В САН ФРАНЦИСКО

Вашингтон. — Американська делегація підтримуватиме кандидатуру австралійського амбасадора Персі Спендера на ключевий пост заступника голови мирової конференції в Сан Франціско, що почнеться 4-го вересня. Загально очікується, що головою конференції буде вибраний державний секретар Ачесон, як головний представник країни, що є господарем конференції. Проте, Ачесон задумав обмежити свою роллю тільки до початкових формальностей та, передавши далішній провід нарадами своєму заступникові. Амбасадор Спендер, колишній австралійський міністр закордонних справ є в дорозі до Злучених Держав. Конференцію привітає при її відкритті президент Труман. Секретар Ачесон відкриття та буде нею проводити тимчасово аж до формального прийняття порядку нарад та вибору президиї. В порядку нарад виключена теж пропозиція, щоб виключити будь-які доповнення або додатки до приготуваного вже проєкту мирового договору з Японією та щоб обмежити час виступу поодинокими представниками до одної години. Прихвильність до конференції совєтської делегації заповідає, що власне над тими справами готова розгорнутися широка і завзята дис-

кусія. Тому, що в усіх цих справах Злучені Держави самі найбільше заінтересовані, державний секретар Ачесон приймає вибір на на голосуючій конференції тільки формально, передаючи її фактичний провід своєму заступникові, на якого й намічено амбасадора Спендера з Австралії.

БРИТАНІЯ ПРИСПІШУЄ ПРОДУКЦІЮ ЗБРОЇ

Лондон. — Не зважаючи на всі свої господарські й торговельні труднощі, Британія за останній рік від часу вибуху корейської війни збільшила свою продукцію зброї та військового устаткування на 50 до 100 відсотків — заявляють тут з авторитетних джерел. Хоча в порівнянні з такою продукцією в Злучених Державах це буде все ще тільки мало, проте в Європі Британія є вже сьогодні найбільшим продуцентом зброї, знаної теж з її високої якості. Але справи розгортання виробництва зброї в Британії щойно починаються, рівночасно зі започаткуванням здійснювати трирічну зброєвну програму, на яку призначено 4,700,000,000 фунтів стерлінгів. Тепер англійська індустрія випускає з кожним днем більше літаків, танків, гармат та малої зброї, перемирюючись поступово в європейській арсенал, як ним вже в світовому масштабі стали Злучені Держави.

АМЕРИКАНСЬКИЙ АМБАСАДОР ВИІДЕ З МОСКВИ НА „НЕОБМЕЖЕНИЙ“ ЧАС

Москва. — Амбасадор Злучених Держав в столиці Советського Союзу, адмірал Аллен Г. Кірк, повідомив вчора, що він бере з свого посту „відпустку на необмежений час“. Він вийде з Москви на початку жовтня, а в його неприйнятності справи амбасадати керувати Гюг С. Коммінгс, дорадчий міністр в амбасаді. Адмірал Кірк перебрав пост американського амбасадора в Москві від свого попередника, ген. Бедел Смита, в 1949 році. Досі вже так практикувалося, що посту американського амбасадора в Москві ніхто не займав довше двох років і тому вважається, що адмірал Кірк вже теж на нього не повернеться. В пресі висловлюється різноманітні згоди хто може бути іменованим наступником Кірка на цьому важливому дипломатичному пості.

ПОГАНА ПОГОДА ВСЕ ЩЕ ПРИПИНЮЄ ВОЄННУ АНЦІЮ В КОРЕЇ

Токіо, 29 серпня. — Сильні дощі та густі хмари над більшою частиною території Північної Кореї теж вчора майже унеможливили звичайну розвідку акцію альянтської авіації, що теж свос астратегічне бомбардування воєнних об'єктів у ворожому заплілі мусило сильно обмежити, користуючись виключно інструментами і радаром. З тих самих причин була обмежена до мінімуму і сухопутна акція, бо дощі цілком розмочили терен і шляхи, а мряка не дозволяла розпізнавати людей і предмети навіть на безпосередню від-

ДОЗРІВАЄ „ТІТОЇЗМ“ В ЧЕХОСЛОВАЧЧИНІ

Франкфурт. 3 повідомлень, які надходять зпоза залізничних заслон, виходить недвозначно, що комуністична партія в Чехословаччині найбільше з усіх інших сателітів просилена з верку до низів опозиційними до Москви й Сталіна елементами, що в кожній хвилині може перемиритися в новий чехословацький „тітоїзм“. Всі дотеперішні чистки і терор не тільки в нічому не змінили положення і не „вичистили“ партію, але в багатьох випадках це тільки поширило і поглибило невдоволення та можливість явного бунту проти Моск-

АЛІЯНТИ ВІДКИНУЛИ КОМУНІСТИЧНІ ПЕРЕДУМОВИ ДАЛЬШИХ ПЕРЕГОВОРІВ

Токіо, 29 серпня. — Альянтський головний командант на Далекому Сході, ген. Метью Б. Ріджвей, відкинув комуністичне домагання, щоб альянти перевірили через закидуване ім „бомбардування“ їхнім літаком неутрализовані зони Каесонг. Цю вимогу комуністи поставили за передумову продовження переговорів в справі перемир'я. Ген. Ріджвей заявив, що альянти готові продовжувати переговори, якщо комуністи самі змінять своє становище та провірять свої обвинування проти альянтів, які він вважає „фальшом і вдумкою“. Повідомлення ген. Ріджвея, скероване особисто до команданта північно-корейських військ і голови комуністичної делегації на переговорах, ген. Кім Іль Сунга, та команданта інтервенційних комуністичних добровольців, ген. Пенг Те-гуаї, передано через альянтські радіостанції на Далекому Сході. Комуністи в своїй відповіді на попередню заяву ген. Ріджвея в тій справі обстоювали при своїх закидах, що альянтський літак скинув розривні і запальні бомби на Каесонг в безпосередньому віддаленні від місця переговорів, мовляв, щоб альянти „призналися“ до того та через „провірили“ цю справу і тільки тоді комуністи погодяться на дальші переговори, що їх перервано шість днів тому. Ген. Ріджвей в своєму новому посланні заявив комуністичним командантам: „Пропозицію, яку ви відкинули для поновної перевірки випадку після пройшлого часу, не може мати іншої мети, як тільки продовжити цю неоправдану проволочку в переговорах щодо перемир'я. Якщо ви готові закінчити перерву в переговорах, проголошення вами в дні 23-го серпня — як це я вже заявив в своєму посланні з 25-го серпня — скерую своїх представників, щоб вони зустрілися з вашими в намаганні дійти до розважного порозуміння в справі перемир'я.“ Альянтське відкинення комуністичних пропозицій щодо „якоїсь перевірки“ закидуваного альянта порушення неутрализовані Каесонгу базується не тільки на висліді попереднього слідства та певності, що жаден альянтський літак не бомбардував Каесонгу, але теж на підозрінні, що після шістьох днів комуністи легко могли спрерагувати відповідні „докази“. В теперішніх обставинах немає будь-яких виглядів, щоб могло прийти до будь-якого порозуміння в цій справі, бо альянти напевно не визнають закидуваного ім порушення неутрализовані, якого вони не допустилися, а комуністи зі свого боку вже до той міри заангажувалися в тому відданому випадку, що теж навряд чи признаються до своєї брехні.

ви. Це відноситься насамперед до чеської молоді, що, не зважаючи на всю комуністичну пропаганду, сильно зберігає національні традиції та щораз більше бунтується проти закидуваного їй чужого світогляду. Невдоволення сильно поширилося серед нещодавня на це найбільших комуністичних ентузіастів, які вже мали можливість і нагоду пізнати комунізм в практиці та розчарувалися. Закордонні спостерігачі приходять до переконання, що на випадок війни ставовище віддані Москві комуністів в сателітських країнах було б дуже проблематичне.

ПЛЯНУЄТЬСЯ ОРГАНІЗАЦІЯ ВETERANІВ НІМЕЦЬКОГО АФРИКАНСЬКОГО КОРПУСУ

Франкфурт, Німеччина. — Бувши воїки відомого німецького Африканського Корпусу, члени єдиної німецької військової одиниці, яка не мала в собі СС-ів та яка здобула собі високу признання теж від своїх колишніх британських і американських противників, плянують відбутися свій перший з'їзд в дні 15 і 16-го вересня в Ізергольмі у Вестфалі, на якому мала б бути створена постійна організація. В з'їзді візьме участь вдова зліквідованого нацистами команданта того корпусу, ген. Роммеля, та його син. Організаційніми справами займається б. генерал Людвіг Крювель, командант пандерних формаций в тому Корпусі, що був опісля в британському полоні. В своїй організаційній прокламації ветерани Африканського Корпусу заявляють, що вони бажають „зробити все можливе, щоб доказати світові, що вони є добрим громадянами і добрим європейцями, готовими коректно відіграти свою роллю в демократичній державі“. Рівночасно плянується об'єднання всіх німецьких комбатантських організацій, почесним головою яких є колишній командант німецької флотії адмірал Нріх Федер, що був заарештований в Нюрнберзі за воєнні злочини і тепер відбуває кару в'язниці у Шпандау в Берліні.

ЗАВОРУШЕННЯ В СХІДНІЙ НІМЕЧЧИНІ

Берлін. — Інформації з віродостойних джерел потверджують повідомлення західно-німецької преси, що в підсовєтській Східній Німеччині в останніх часах приходять щораз частіше і до щораз ширших заворушень, зокрема між робітниками великих підприємств та комуністичною „народною поліцією“. Заворушення мають політичне і соціальне тло. В останньому часі робітники виступають одностайно проти спроб ввести в німецькі підприємства совєтські методи каторжної праці для збільшення і поширення продукції. Розміри і характер цих заворушень характеризує остання подія в копальнях урану в Заальфельді, де робітники з копалень здобули приступом місцеву поліційну квартиру та звільнили з арешту чотирьох своїх товаришів, заарештованих за те, що вони не хотіли підписати нового комуністичного каторжного контракту. Під час цієї акції, в якій взяло участь понад 1,000 шахтарів, один капітан поліції був убитий, а багатьох поранено. Каміня, що правило робітникам за амуніцію, довожувано на місце заворушень вантажними автомашинами. До подібних заворушень прийшло теж в Рудольфштаді, Шварцталі, Уттервельсборні та в цілому ряді інших місцевостей.

ЗАВОРУШЕННЯ В СХІДНІЙ НІМЕЧЧИНІ

Берлін. — Інформації з віродостойних джерел потверджують повідомлення західно-німецької преси, що в підсовєтській Східній Німеччині в останніх часах приходять щораз частіше і до щораз ширших заворушень, зокрема між робітниками великих підприємств та комуністичною „народною поліцією“. Заворушення мають політичне і соціальне тло. В останньому часі робітники виступають одностайно проти спроб ввести в німецькі підприємства совєтські методи каторжної праці для збільшення і поширення продукції. Розміри і характер цих заворушень характеризує остання подія в копальнях урану в Заальфельді, де робітники з копалень здобули приступом місцеву поліційну квартиру та звільнили з арешту чотирьох своїх товаришів, заарештованих за те, що вони не хотіли підписати нового комуністичного каторжного контракту. Під час цієї акції, в якій взяло участь понад 1,000 шахтарів, один капітан поліції був убитий, а багатьох поранено. Каміня, що правило робітникам за амуніцію, довожувано на місце заворушень вантажними автомашинами. До подібних заворушень прийшло теж в Рудольфштаді, Шварцталі, Уттервельсборні та в цілому ряді інших місцевостей.

В СВІТІ

- Генералесвіво Франко дострого закликає 400 політв'язнів спеціального декретом, оголошеним в Офіційному Журналі Іспанського Уряду.
- Імператор Японії Прогіто вдруге як генерал став головним командиром.
- Лише 20 відсотків Індонезійського парламенту за підписання договору з Японією, решта стоїть проти. Лідер Індонезійської націоналістичної партії — другої своєю величчю в урядовій коаліції — заявив, що Індонезійська делегація поїде на конференції в Сан Франціско з величчю, від відступу на які залежатиме Індонезійський підпис на договори.
- День народження Конфуція — день свята для національного Китаю. В 2502-гу річницю народження мудреця Чан-Кай-ши трічі вчорашнього відзначає перед портретом Конфуція в обставині святочної церемонії.
- Третій міжнародний конгрес соціалістичної організації молоді відкрився в Гамбурзі в присутності 115 делегатів із 17 країн. Міжнародний Союз Соціалістичної Молоді охоплює 26 організацій в 20 країнах та має 450,000 членів.

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

За оголошення редакция не відповідає.

Адреса: "СВОБОДА", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ДВІ ІСТОРІЇ

Історія — це учителька життя. Цю клясичну правду знають всі народи, але мало хто її шанує. Тому їй повторюється історія, а з нею стільки історичних нещастя, що їх можна б оминати, якщо б люди і народи справді черпали з історії свою життєву мудрість. А проте, сама наука історії ще не вистачає. Бо з дві історії, шонайменше в теперішній безнадійній дійсності. Є історія правдива, така, як вона була, й історія брехлива, вивдана так, як цього потрібно тим, що „історичною наукою“ бажали б підтримати свої історичні злочини.

Клясичним прикладом таких „двох історій“ може послужити „історичний курс“ теперішніх володарів совєтсько-російської імперії. Ще донедавна вони бодай формально прокидалися „визвольниками“ та в пропаганді говорили про самостійність і самовизначення „вплоть до відслення“. На це гасло під час революції вони зловили й неодного наївного українця. Сьогодні це саме гасло вони вже й формально називають „імперіалізмом“ та „історичним злочином“.

В останніх днях, згідно з повідомленням з Москви, совєтська Академія Наук у своєму бюлетені розглядає дві замовлені Кремлем „історії“, що мають „доказувати“ американський „імперіалізм“ та „історичну ворожість“ Злучених Держав у відношенні до Росії. Це „праці“ А. В. Березкіна: „Злучені Держави — активний організатор та Аусен інтервенційної війни проти Совєтського Союзу“ та А. Е. Куніна: „Невдача американських планів для запанування над світом в рр. 1917-1920“. Ця остання була, в додаток, нагороджена премією Сталіна.

Новий „курс“ совєтської „історії“ наводить, як перший „доказ“ американського „імперіалізму“ те, що державний департамент був „приготовив та вислав на мирову конференцію в Парижі мапу, яка передбачувала розчленування Росії та створення незалежних держав з України, Балтійських країн, Білорусі, Кавказу, Криму, Сибіру та центральної Азії“, додаючи до неї окремі меморіали, в якому рекомендовано, що „вся Росія повинна бути поділена на великі нейтральні райони; в цьому жаден з районів не повинен бути досить незалежний, щоб творити сильну державу“.

Така „історія“ потрібна тепер Кремлю, що, базуючись на червоному російському фашизмові, стає явним спадкоємцем і оборонцем створеної на крові і кістках інших народів „єдиної-неділимий“ російської імперії. А як виглядала справжня історія? Найбільш авторитетне висноєння на це подібноє в особистих спогадах тодішнього американського державного секретаря Роберта Лєнсінга, який, говорючи про заперечення Вилсоном його ж права на самовизначення народів відносно Австрії і Німеччини, дослівно пише: „Мр. Вилсон це більше заперечив це право (самовизначення) своєю політикою відносно Росії. Народи Естонії, Латвії, Литви, України, Грузії і Азербайджану мають в собі кровні, мовні і расові різниці, які в більшій або меншій мірі дають кожному з них характер відрубних національностей. Всі ті народи мають аспірації стати незалежними державами. А проте, вже під час конференції в Парижі і після неї уряд Злучених Держав постійно відмовлявся признати мешканцям тих територій право на те, щоб вони самі визначили суверенність, під якою вони повинні жити. Навапи, він заявився в користь „Великої Росії“, яка охоплювала б величезні території старої імперії, за винятком провінції, яка належала до розібраної Польщі та за винятком земель, що лежать в теперішніх кордонах Фінляндської республіки“ (Robert Lansing: „The Peace Negotiations“, 1921, ст. 99). Лєнсінг теж зі свого боку признає, що це була „правильна політика“.

Так виглядала дійсність, яка вже гірко помстилася та наслідки якої висять над Америкою і над цілим світом ще гіршішим маревом третьої світової війни. Можливо, що теж тоді Вилсон, Лєнсінг та американський уряд вийшли проти застосування їхнього власного принципу про самовизначення у відношенні до поневоленних Росією народів, та за збереження цілості російської імперії, щоб не „дрозити“ і не „зражувати“ собі російського народу, як це тепер пробують робити деякі короткозорі американські політики. І що з того вийшло?

Треба тільки сподіватися, що теперішній уряд Злучених Держав витягне відповідну науку з цих двох історій, правдивої своєї та забраної більшовицької, і поступатиме так, як цього вимагає справедливість та інтереси Америки і світового миру, не оглядаючись на жадних, ані білих ані червоних російських хижаків, що для своїх імперіалістичних амбіцій не тільки перекутають історичну правду, але й весь світ втоплять в морі крові.

Спільна оборона Канади й Стайтів

На вашингтонській конференції міністрів оборони країн Атлантичного півострову винув спів: який спільний модель рушниць повинні прийняти всі ці країни, щоб зробити оборону більше видатною. Делегати Канади й Злучених Держав якій заявили, що вони вже цю справу вирішили, бо вона дуже важлива для оборони Північно-Американського континенту. Для наладнання спорту запропоновано випробувати наперед моделі криїв різних країн, а після того вирішити, котрий з них найкраще надається до вжитку у всіх країнах.

Доки ця справа буде наладнана, канадський уряд в Оттаві викінчує в подробицях план спільної цивільної оборони між Стайтями й Канадою. Ідеться в першу чергу про співвідніння населення по обох боках канадсько-стейтського кордону, який тягнеться від заходу на схід — між Бритиш Колумбією й Стайтями Вашингтон; між провінцією Онтарією й Стайтями Міннігем; між Онтарією й Нью Йорк; між Квебек, а Нью Бронсвик і сусідніми Стайтями Мейн — Нью Гемпшир — Вермонт. На випадок нападу ворога з повітря, цей кордон має бути снасований для уможливлення повної співпраці американського і канадського населення. Скасування кордону помагало б у тому, що перестануть діяти прикордонні імміграційні і митні власті. Канадський уряд уже має повноваження для завершення таких управліннь, а стейтські власті ждуть це на відповідний закон з Вашингтону.

Крім скасування кордонних перешкод треба ще активніше діяння влади по обох боках для взаємної допомоги. Так напр. пожежна сторожа з Дітройту мусить мати допомогу канадської поліції для безпосереднього переїзду до Віндзору в Канаді і навпаки. Треба зорганізувати відділи для рятуку покалічених, для відкривання радіо-активності, для розділення охоронного одягу та для всяких інших родів рятуку.

Замітне автоматичне порозуміння між Дітройтом і Віндзором, заки будуть видані точні інструкції з Вашингтону й Оттави. Провідники цивільної оборони обох міст приймають за певне, що на випадок атомового нападу оба міста однаково загрожені, з уваги на безпосереднє сполучення. Військові знавці переконані, що Дітройт належить до перших цілей повітряного нападу ворога, з Дітройту до Віндзору побудовані два тунелі попір річку і один міст через річку. На випадок нападу нема мови про якусь імміграційну й митну контролі. Ідеться одначе про контролі після того, як би напад виконано на інше сусіднє місто, напр. на Шікаго, звідки мешканці мусили б утікати до Канади через Дітройт. На такий випадок авті й вози цивільної оборони мусили б мати першвенство в переїзді і саме над встановленням відповідних управліннь іде тепер

Микола Чубатий.

Дискусія довкруги російського імперіалізму

Немає ніякого сумніву, що американська політика супроти Росії сьогодні багато ясніша, ніж була рік тому. Ще на початку цього року державний підсекретар Мек Фол, на велике розчарування неросійських народів Совєтського Союзу, заявив, що Америка стоїть, як тридцять літ тому назад, за неподільність російської імперії. Пів року пізніше шеф американської закордонної політики виголосив промову, в якій нагавував російську політику останніх 500 років як загаришництво. Російська імперія — говорив він — не омине труднощів кожної імперії, себо розвалиться.

На таку знаменну промову відповідального керівника американської закордонної політики відгукнувся прихильно Нью Йорк Таймс, найбільше впливова газета в Злучених Державах. Нью Йорк Таймс не тільки вповні підтримав становище секретаря Ачесона, але ще й він себе додав, що Америка тріждить роїв тому, по першій світовій війні, вела на терені Росії політику неправильну, бо непотрібно ставила перешкоди самоозначенню народів, що осамітенні борилися за своє визволення.

Які мотиви заставили американський державний департамент заняти в справі Росії таку позицію, що сильно відходить від недавньої заяви підсекретаря стейту Мек Фола, годі згадувати. Найбільше правдоподібно причиною можна вважати те, що Америка, стоячи перед загрозою воєнного конфлікту з більшовиками, змушена реалістично дивитися на совєтську імперію та перевести відповідну переорієнку сил, на яку вона може розраховувати на випадок конфлікту з Москвою.

Насувається питання: чи державний департамент став на платформі повної незалежності неросійських народів совєтської імперії? Було б надто сміло твердити це з цілою певністю. Але факт, що американська закор-

Бритиш Колумбія, склали провіній договір, який описує дістав би апробату обох державних урядів, а на випадок потреби миг би бути поширений на дальні прикордонні території по обох боках.

Тако й тим подібні справи дискутується заздалегідь і подається до прилюдного відома з тією метою, щоб на випадок ворожого нападу населення було вже ментально розположене до сприйняття різноманітних наказів, без уваги на те, які ці накази й інструкції можуть бути. Найближчі наради канадських і стейтських представників цивільної оборони відбудуться у Вашингтоні, а тоді ще більше подробице з намічених планів буде поданих до прилюдного відома.

Своєчасна підготовка оборони від напасника дає народам обох країн певність, що вони не будуть заскочені жадною несподіванкою, що без сумніву збільшить теж їхню оборонну готовність та відпорність на випадок нападу.

дonna політика полишила вже старі шляхи рятуку неподільності Росії, що була рівнозначна з відмовою поневоленним Московю народам права самим визначити свою політичну долю. Вона, виходило б, починає здійснювати свою засаду, що кожен нарід має право вирішити свою долю. Це зрештою зовсім логічне, коли по словам Ачесона російська імперія зростає неморальними засобами, „загарбництвом та кон-солідацією“, що в цоденній практиці означало винищування неросійських народів та їх насильну асиміляцію.

Твердження Ачесона, оперте на твердих історичних доказах, викликало зовсім природну реакцію — іншу з боку росії та іншу з боку народів, поневоленних Росією. Росіяни почали опрокидувати слушність твердженнь Діна Ачесона та доказувати, що немає ніякої логічності поміж імперіалізмом Сталіна та імперіалізмом царської Росії. Представники народів поневоленних Росією дали повну піддержку твердженням Ачесона, доказуючи не тільки їх згідність з історичним напрямком російської політики, але теж з теперішньою дійсністю.

Найбільш характерна була репліка білих російських політичних діячів та науковців. Вона замінита тим, що вже тиacyяні раз доказує, що російська інтерпретація історії, оперте на фалші та на перекуреннях, все була і є заряддям російської загаришницької політики. Далше ця заява доплати, що на ділі немає різниці між політиками Керенським, Абрамовичем та другими, з одного боку, а поміж вченими проф. Карповичем та Федотовом з другого, мімо їх ліберальних фраз, зокрема перед аудиторією, яку треба вестив в блуд. Своєю часу проф. Федотов писав, що російській імперії приїде природний кінець; проф. Карпович недавно серед мішаної публіки заявлявся за правом кожного народу вирі-

За єдину організацію поневоленних народів

Не так давно на одній приватній білорусько-українській зустрічі впало з уст білоруського діяча слушне зауваження:

„Ми всі тут закордоном, — представники поневоленних російсько імперією народів, — проявляємо непростиму нерішучість і ліннєвство в оформленні нової концепції підросійського Сходу та в організаційному її здійсненні. Цей брак відваги тим більше незрозумілий, що в реальному житті така велика концепція уже діє і керує нами й серцями всіх передових елементів наших народів, бо ту концепцію владно продуктувало само життя. Час не стоїть. Мусимо програмово й організаційно всі спільними силами — підняти цю концепцію, бо лише вона здатна об'єднати всі революційно-перетворчі сили Сходу на потужний фронт проти тюрми народів і лише ця концепція в дії зробить відповідне вражіння в СССР і в позасовєтському світі“.

Подібні голоси можна почути також із уст представників інших поневоленних народів: татар, кавказців, козаків, туркменів ітд. Дедалі настирливіш звучать ці голоси і серед українців. Україні ніби навіть ведуть перед у цієї справі. Вони можуть казати навіть на деякі свої конкретні кроки в цій царині: АБН, „Прометей“, „Інтернаціонал Свободи“, спроба,

щувати свою долю. Та не таке говорять ці вчені там, де вже мається діло з реальним американською політикою.

Ці знавці російської історії відважались заперечувати незбиті, доказані сотками історичних фактів ідентичність політики російських царів та Політбюра. Російські жреці історичної правди відважались твердити, що Тимчасовий Уряд Росії 1917 року був за самоозначенням неросійських народів, тоді коли кожен, хто читав перший ліпший популярний опис тих часів, знає, що міністер, а згодом премієр Керенський заборонив український військовий з'їзд, що всі всіма силами борювався навіть проти автономії України, яку до того хотів обмежити на кілька губерній, без Донбасу та без доступу до Чорного моря. Політики Керенський чи Абрамович можуть підписатися під таким фальшом історії, але як там найшовся підпис проф. Федотова чи Карповича, професора російської історії на Гарвардськм університеті?

Як, вінці, могли ці „ліберали“ положити свій підпис на декларацію, яка прямо погрожуєвала американському урядові за зміну його політики супроти Росії втратою симпатій російському народу. Якщо вони справді та нелукає за самоозначення народів совєтської імперії, то чому російський нарід має гніватися на Америку за те, що тим народам ставеться справедливість? Заява відкazuje зовсім щось друге; з неї недвозначно виходить, що всі російські провідники, вчені

„либерали“ положити свій підпис на декларацію, яка прямо погрожуєвала американському урядові за зміну його політики супроти Росії втратою симпатій російському народу. Якщо вони справді та нелукає за самоозначення народів совєтської імперії, то чому російський нарід має гніватися на Америку за те, що тим народам ставеться справедливість? Заява відкazuje зовсім щось друге; з неї недвозначно виходить, що всі російські провідники, вчені

(Закінчення на стор. 3-тій)

Іван Керницький.

„БУДНІ Й НЕДІЛЯ“

(з повісти: „ЛВВ“)

Присягачу Миколі Голубені

4)

В церкві стрілочник Петро Канюка працював просто до тетрапода, цілував образ св. Юрія на коні і хрест, хрестився низько, до землі, і твердюю, пролетарською рукою бив себе в широкі груди. Потім сядовився на своє місце в крилосі і пробував потихеньки, шевським баском підтягати за хором „Господи, помилуй“. На Петра дивилися зі стін, немаче з того світу, достойні, померклі обличчя князів церкви — митрополитів, кардиналів, навкола нього побожно зітхали старосвітські гьоти та бабусі і втирали невидні слези з сухих, зрештою, очей. Кризь вітражі в вікнах перекардалися роєм миготливих веселки, тепле сонце цілувало Петра в лицявий лоб і по руках, за вікнами, по блакитних небесних полях роз'їздилися білими ко-

лясами хмар, і папська тіюра на голові Пія IX-го ставала раз фіолетна, раз золотиста, раз фіолетна, то знову, золотиста... А час — минав, а час — неначе западав в м'яку безодню, і Петрові ставало так легко, так благо на душі, так невимовно благо...

...Вже давно замовк під мугутним аркадним склепінням Собору громовий голос проповідника, вже давно загорілися пауки і заблибли свічки на престолі, вже розсунувся по церкві запашним облаком дим кадил, та стрілочник Петро Канюка вже не чув цього і не бачив... Зраду він, немов герой Антей, боровся з лихим духом, з бісовою оманою, він не піддавався і раз-у-раз пролулюював заслапні очі та до болю виклирпачав їх на позолочених янголях, на портрети митропо-

литів і кардиналів, він переступав з ноги на ногу, бо то й черевки, пса мат, починали його парити та й душно робило, немаче в лазні. Та лякі демони міцніші за смертну людську істоту, за нічміний порох струшений із стіп Всевишнього, за марну стебелуку в безмежжях Весєвіту... І знеміся стрілочник Петро Канюка в надлюдській борні (12 годін нічної служби!) знеміся, сердешний, і задримав.

...А дими з кадиль все снуються та снуються і ось, в цих димах, як у ранньо-досвітньому тумані піднялася крилато до неба — рука семафора... (а це священник обернувся від престола до вірних і зробив рукою знак хреста). І спалахнули світла — сигнальні світла, червоні, зелені, тисячі світел! — і забрякали сигнальні дзвінки, тисячі тривожних дзвінків! — дзвін-дзвін — дзвін! — і сполуно, розмашисто хлинули на III-тій шлях — поїзди... поїзди... поїзди, з усіх усюдів, з всіх кінців світу з'їхалися, раптом, поїзди і всі на III-тій шлях!...

І розгубився стрілочник Петро Канюка, стоїть отетеріваний перед своєю будкою, з погляньою хоруговою в руці, а навкруги нього — поїзди... по-

їзди, йдуть, шумлять, свистять... І застиг Петро Канюка, застиг та обмертвів: ох, Мати Христово, щож це такі справді?! Де джурний по станції, де начальник бюра руху, і хто їм, всім нараз, до трістєнного лиха, подав знак — заїздити?! У смертельній тривозі, вєсь змитий холодиним потом, стрілочник Петро Канюка заметушився, стрепенувся, протер очі — і... опритомнів... А то йому, над головою, електричні пауки — горять, горять, а паламарі — двонять, двонять, і хлинуть на воклицький народ, а з хорів котяться-несяться: „Свят, Свят, Свят, Господи Савоаті!... Ну, слава ж Тобі, Господи, це був ялький сон!...“ Петро Канюка винувати й переполохано ховав від людей очі і підкладав під коліно хусточку, і паде собі навколншк, б'ється в груди та безліч разів безладно христиться, не наче б хотів напасіху переблагати Господа за те, що здримався у нього на службі... А святе Господнє Провидіння над царськими воротами рокового іконостасу вибачливо жмурить до Петра всевидоче око і як би промовляв: „Воістину кажу тобі Петре, стрілочнику, що менший твій гріх і менша твоя провинна, коли ти здри-

мався тут, якби мав задріматив на своїй стійці, в 10-тій годині 30 хвилин, коли на III-тій шлях влітає варшавський скорий поїзд...“

...Та й ніколи-ніколи Петро Канюка не прогавив цього моменту, чи то, бува, „не доглядав“ того, коли по перші йшли з тавдою і збирали на відношу храму. Хочби і з найдалшого кутка, з найбільшої тісноти, він зумів пробитися до тавди, понад голови людей простягав руку з своєю легкою із брязкотинням кидав на боже — 20 центів.

Віддавши, таким чином, що Боже-Вогові, Петро не дожидав уже кінця богослуження, він зараз же бисто протискався до дверей, тримаючи високо над головою, сві новий капелюх, щоб його не зім'яти, облитий ясным потом виходив з церкви і швидко прямував до шинку Максимова на один „шніт“ — щоб трохи прохолодитися.

І так приминало йому до обіддя.

3. По обіді Петро Канюка брав під паху свою дружинку, Канючиху, брали теж малого Ленюка, а коли збиралося трохи на дощ, забирали родина-

ну парасоло, як і достойть статочній сім'ї міщанського роду, і всі трійко мандрували до Лугового Городу на Великий Фестин.

Тут було уже народу, як маку, духова оркестра пригравала січові марші, громадяни об'їдалися морозивом, обивалися лімонядою, гризли „преплі“ і дружною засмічували мураву лущинням з варених яєць. В брамі, мамасній, синьожовтими прапорцями, два Луговики у вишitiesх сорочках, передирали квітки, а відділ Луговицький в зеленях блюзках і кашкетах лаштувався до вправ хустинами. Небо було чисте, синє, аж ніяково синє, широзлотий сонячний щит висів високо над розмірнним Львовом, задуманим у славу давних днів, ясно зеленілися Вулицькі узгір'я, скрізь, на горбах, порозлягався дрібноміщанський люд і загаряв на сонці. На ставку при вул. Ісаковича тихо-безшумно плавали човни, на мініятурному острівчику, що крився під двома осокорами, хтось бренькав на гітарі і співав танго про безкарї мандри моряків у сідцю далєх океану.

Жара поволі спадала, а фестин стояв у повному розгарі. Після вправ хустинами, були (Продовження буде).

Я. Шумелда

СУЧАСНА ІНФЛЯЦІЯ

(Пі джерела та розміри інфляційної загрози в майбутньому)

III.

Разом з панічними закупками товарів, щодо яких є підстави припускати, що їх не стане під час війни, приходить звичайно т. зв. втеча від гроша. Кожен намагається якось інвестувати свій гріш, щоби рятувати себе перед втратами внаслідок можливого його обесцінення. Така тенденція виявилася та відбилася сильно на фондовій та товарній біржі та в галузі торгівлі нерухомим майном, де ціни стали скоро двигатися вгору.

Страх став скоро мобілізувати всі співзвучні собі сили. Йому назустріч вийшла негайно велика скількість гроша, що опинилася через високі заробітні платні в руках населення. Сильний рух у виробництві, торгівлі та транспорті, що тягнувся від вибуху корейської війни до весни цього року постійно скріплював усі джерела доходів і прискорював швидкість гроша в обігу*).

Під напором психічного шоку розвізлася запора між високим суспільним доходом і купівельною силою: в третьому чвертьріччі 1950 року населення віднесло до щадничих кас лише 3,1% свого чистого біжучого доходу, коли раніше воно віддавало туди поверх 6%. В четвертому чвертьріччі 1950 оцінності децю збільшуються, але під впливом нової паніки знову падають. Так великі заробітні та доходи вливаються безпосередньо в канал закупів.

Паніка визволила теж інфляційні енергії, які лежали в ділянці кредиту. Дойпослуг, як можна було передбачити, стали мільярди доларів з депозитових конт, що заступили готівкові розцінення. Розвинулася хвиля кредитів, що видані були для широких мас населення, для купців і промисловців. Різні форми позик, купна на борг і на сплати ратами дали лише консументові в II-ому півріччі 1950 року 2,349.000.000 доларів купівельної сили**).

Під натиском тих людських пристрасей і матеріальних сил (суб'єктивний та об'єктивний чинник) плесо-цін мусіло почати двигатися, а купівельна вартість долара падала.

Хвиля закупів, зріст ціні і спадок вартості долара

Рух ціні від 1-го липня 1950 до перших днів серпня 1951 року може бути добрим аргументом проти тих, які виключну ролу в процесі цінотворення на різні товари хочуть бачити по стороні коштів своєї продукції. Відомо, що такий погляд на творення ціні доведено до абсурду в марксизмі, щоби в цей спосіб заокруглити матеріалістичний погляд на світ і доказати виключний вплив матеріального на суспільний розвиток. Рівень ціні у

ГРОМАДЯНЕ МЕТРОПОЛІТАЛЬНОГО М. НЬЮ-ЙОРКУ. — УВАГА! В неділю, дня 16 вересня 1951, перший раз в Нью-Йорку та взагалі в Америці відбудеться

„ДЕНЬ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО ФОНДУ“

у зв'язку з тим підготовляється

Величавий Фестин

з незвичайно цікавою програмою в MARPLE GROVE PICNIC PARK 46th Ave & 160 St, Flushing, L. I. Парк буде відтворений від год. 10:00 передполуднем. Музика і Танці! Всіх громадян метрополітичного Нью-Йорку запрошує до ласкавої участі

КОМІТЕТ ОБ'ЄДНАНИХ АМЕР.-УКР. ОРГАНІЗАЦІЙ МЕТРОП. НЬЮ-Йорку

УВАГА! НЬЮ-Йорк та Околиця! 10-й ВІДДІЛ ОДВУ в НЬЮ-Йорку ЗАПРОШУЄ ВСІХ

ЖАЛІБНІ СХОДИНИ

в 10-ту річницю трагічної смерті с. п. підполк. М. СІМБОРСЬКОГО і сотн. О. СЕНІКА-ГРИВІВСЬКОГО, котрі загинули в Житомирі 1941 р.

— які відбудуться —

В СУБОТУ, 1. ВЕРЕСНЯ 1951 Р.

В ДОМІВЦІ ОДВУ, 20 Ст. Маркс Плейс, НЬЮ-Йорк 3, Н.Н.

Початок у год. 8-ій ввечері.

Комітет.

УВАГА! НЬЮ-Йорк та Околиця! 10-й ВІДДІЛ ОДВУ в НЬЮ-Йорку ЗАПРОШУЄ ВСІХ

— на —

ЖАЛІБНІ СХОДИНИ

в 10-ту річницю трагічної смерті с. п. підполк. М. СІМБОРСЬКОГО і сотн. О. СЕНІКА-ГРИВІВСЬКОГО, котрі загинули в Житомирі 1941 р.

— які відбудуться —

В СУБОТУ, 1. ВЕРЕСНЯ 1951 Р.

В ДОМІВЦІ ОДВУ, 20 Ст. Маркс Плейс, НЬЮ-Йорк 3, Н.Н.

Початок у год. 8-ій ввечері.

Комітет.

ЯН ЗІБРАТИ 600.000 ДОЛЯРІВ?

В одному з недавніх чисел „Свободи“ була стаття про те, що Український Народний Фонд міг би зібрати в цьому році 600.000 доларів.

Як автор статті приходить до цього висновку?

Він вказує, що від Народного Фонду розіслано 30,000 закликань, а при кожному — дві коверти — одна для адресата, а друга для когось із його знайомих чи рідні, яким він має коверту передати.

Отже ніби дуже просто: 60,000 коверт, по 10 доларів — то ж і має 600.000 доларів. Ясно і прекрасно!

Величезна сила, в шість разів більша, ніж минулого року! Словом, — розгортай національну працю якнайширшим фронтом, задовольняй усі потреби напроваді наліво! Розголос про Україну піде по всіх Європах, по цілому світі.

Але, як то співають у російській піснечці: „гладко вишло на бумагу, да забилі про овраги, а по нім ходіть“.

І, справді, де і коли це видано, щоби 60,000 людей, як по команді, виконали приказ і вислали по 10 доларів! На „бумазі“ — це „гладко“, але в житті так ніколи не було й не буде!

Бо забули про „овраги“ — про яри та яруги, а по них ходити!

А особливо про українські „яруги“: лівинство, відгагання, особисті симпатії — антипатії, купість певного роду „куркульський“ а тепер „банкіський“ ухил і взагалі — „моя хата з краю“!

Зробіть поправки — корективи на усі ці моменти й українські „якості“ і ваші 60,000 платників і 600.000 доларів будуть танути, „яко воск от ліца огня“.

Отже — про такі горендальні цифри краще й не згадувати!

Добре. Але що ж тоді робити?

Будемо міркувати твердо. Чи маємо ми нині в Америці 60.000 українців, — себто: не

ЯН ЗІБРАТИ 600.000 ДОЛЯРІВ?

М. С.

хаклів, не малоросів, а свідо-мим українців?

Внеперечно маємо. Уважається, що є їх навіть більше: кругло яких 100.000 (таким, що працюють, — прим. складача).

Хай буде, — візьмемо менше: 60.000. Далі: чи є вони в таких матеріальних обставинах, що могли б заплатити 10 дол. Національного Датку річ-ню, чи, як тепер кажуть, 20 центів у тижневі? — Безперечно — так!

Отже — за чим затримка? Найголовніше: матеріальні моменти або, як кажуть, „передумови“ — існують: люди є і гроші є!

Так що ж стоїть на перешкоді?

Ось тут і показуються: найголовніше не матеріальні моменти, а моральні, духові.

Що й казати: люди є і гроші є. Але треба, щоби ті люде вказали певний ступінь патріотизму, ідеалізму, альтруїзму. Певний ступінь політичної зрілості і почуття відповідальності. Щоби інтерес української справи, до її успіху, любов до братів, що терплять у неволі і поневоляються по світах, була більша, як любов до 20 центів тижнево, чи 10 доларів на рік!

Ось що потрібно. А до того — ще трохи дисциплінованості та порядку.

І можуть бути всі 600.000. Чому ні!.. Во за царського й царського режиму було відрізане все, що наказував цар і цар. За польського, — що наказувала Варшава.

А за совєтського — ми не тільки виконуємо, але ще й перевикуємо!

Виконаймо ж за нашого відрізаного й добровільного режиму — чистого українського! Коли нам нікого не наказує, з ким над головою не стоїть і Соловками не грозить.

Ось тоді ми покажемо, що ми — справді громадяни, що ми — дійсно та справжня, свідомі НАЦІЯ!..

Дискусія доквруги російського імперіалізму

(Закінчення зі сторони 2)

та менше вчені, є за збереження неподільності російської імперії та за поновлення неросійських народів. Це виявив серед свого нападу нервовистий старий Керенський, який в другим напастив листи на проф. Добрянського таки прямо закинув американському урядові, що він покинув стару американську політику супроти Росії, яку ще недавно з'ясувався підсекретар Мек Фол, та пішов вже на нову політику визволення неросійських народів, підолу російської імперії.

З українського боку була помічена знаменита заява проф. Добрянського, лист автора цих рядків та заява шефа інформації УНРади, Панаса Феденка. Офіційні представники балтійських народів теж помістили заяву, повну гідності та рішучості, осуджуючи російський імперіалізм. Безумовно нас мусить зокрема обходити два українські голоси — представника американських українців та представника УНРади.

ні минулого року до 7,23 в третій декаді березня цього року. Протягом квітня та травня він знизився лише на 5 центів.

Впарі з рухом ціни відбуваються зміни в купівельній вартості долара. Міряючи купівельну спроможність долара в роздрібній торгівлі, коли для років 1935-39 прийнято пересічний рівень 100, дістанемо слідуочу картину:*)

Червень 1950	49,2
липень 1950	48,0
серпень 1950	47,6
вересень 1950	47,6
жовтень 1950	47,5
листопад 1950	47,4
грудень 1950	46,2
січень 1951	45,1
лютий 1951	44,2
березень 1951	44,2
квітень 1951	44,3
травень 1951	44,0

Так консумент за свою паніку мусів негайно платити рахунок. Долар, який він діявав у травні 1951 р., був уже на дальших 5.2% менше вартісний чим перед вибухом інфляції.

*) за Survey of Current Business, July 1951, p. 5-6.

Українська делегація на Конгресі Ліберального Інтернаціоналу в Швеції

СТОКГОЛЬМ (УПК). — В четвертому Конгресі Ліберального Інтернаціоналу, що відбувся в днях 7-12 серпня ц. р. в університетському місті Уппсалі, Швеція, взяла участь українська делегація з трьох членів: членів Українського демократичного партії (УНДО, УНДС, УРДП і ССЗУ) заступав на Конгресі українських лібералів сотник Богдан Панчук, що одночасно приїхав з Лондону на Конгрес в характері члена еگزекутиви Ліберального Інтернаціоналу, українського представника в Раді Ліберального Інтернаціоналу та члена Комітету ліберальних ексилів в складі Ліберального Інтернаціоналу. З доручення Виконного Органу УНРади взяв участь у Конгресі уповноважений БО на Скандинавію, редактор Богдан Зенітський, що одночасно заступає Українську Польтично Кореспонденцію (УПК).

Українські представники взяли участь у конгресі в характері повноважених делегатів і вперше на міжнародній дільці цього роду їх присутність була відзначена українським національним прапором, що знайшов своє місце серед прапорів 25 інших націй-учасників.

В тій співпраці з іншими ексилітними представниками, головними естонцями, литовцями, польськими, українська делегація активно працювала на всіх відділах Конгресу, а сотник Богдан Панчук був головним промовцем від українців на сесіях Конгресу та його чільні учасники з притиском підкреслили, що ексилітні делегати в значній мірі вплинули на формулювання й переведення найважливіших резолюцій Конгресу, що відбувся під гаслом: „Воля — дорога до миру“, головне ж т. зв. Уппсальського апелю та резолюції про людські права, зверненої проти совєтських концентраційних таборів.

Перед формальним відкриттям Конгресу відбувалися впродовж двох днів наради різні секції. Українська делегація дала чинний вклад в нарадах ліберальних ексилів, що відбувалися під керівництвом резолюцій Ліберального Інтернаціоналу, сенатора Салвадара де Мадаріагі. Сотник Богдан Панчук уявив до Комісії, що випрацювала обширні додатки до резолюції про людські права. Ці додатки в яких значущу частину присвячено большевицьким переслідуванням в Україні, затвердженню одностороннього пленарного сесія на висок секції ексилів. Секція журналістів, що рада під проводом начальника редактора „Нос Цюрхер Цайтунг“, д-ра В. Бретшера, ухвалила низку важливих резолюцій про становище преси в боротьбі проти деспотизму, тоталітаризму й диктатури. В праймх секції взяв участь як єдиний ексилітний представник ред. В. Зенітський.

Українські представники перевели ряд конференцій з делегатами різних державних народів, головне з англійцями, французами, турками, шведами, німцями, швайцарцями, бельгійцями й канадійцями та могли сконстатувати, що українські визвольні змагання знаходять моральну підтримку серед чільних діячів ліберального руху. Таке саме ставлення чільні делегати державних народів неодноразово продемонстрували в промовах підчас Конгресу та супроти України, як і супроти інших ексилітних народів.

Від Європейської Ради був зійто-давцем на Конгресі др. Пфляйдерер, що присвятив особливу увагу нарадам ексилів. Др. Пфляйдерер є членом Комітету для захисту ін-

Українська делегація на Конгресі Ліберального Інтернаціоналу в Швеції

тєресів незаступлених в Європейській Раді народів, і з ним українські делегати відбули окрему конференцію, на якій знов порушили справу, приналежності України до Європейського Руху.

Турецький делегат А. Е. Ялман, головний редактор великого турецького щоденника „Ватан“, вдав у честь української делегації обід, на якому м. ін. були присутні сер Артур Коминс-Кар, світовий слави спеціаліст міжнародного права та б. голова британської судової місії для судження японських, а опісля німецьких воєнних злочинців, та пані Е. Джейджерфілд, головна редакторка місячника „Юропін Дайджест“.

Після закінчення Конгресу УПКО-резолюція отримала спеціальну інтерв'ю для української преси з усіма чільними делегатами та членами Президії Конгресу. Теплі слова привіту для українського народу передала м. ін. сенатор дон Салвадара де Мадаріага, президент Ліберального Інтернаціоналу, містер Клімент Деліс, парламентарий лідер Британської Ліберальної Партії, леді Глен-Коутс, президент Школярської Ліберальної Партії, містер МакКаллум-Скот, почесний секретар Ліберального Інтернаціоналу, містер Дж. Беннет, генеральний секретар Ліберального Інтернаціоналу, містер А. Дж. Казиніс, політичний редактор „Ньюс Кроулік“, А. Е. Ялман, редактор турецького щоденника „Ватан“, др. В. Бретшера, редактор швайцарського щоденника „Нос Цюрхер Цайтунг“, проф. Верльєр Олія, лідер шведської ліберальної партії та делегат Швеції в Раді Європи, меєс Поль Доуна-т, б. державний секретар та член еگزекутиви французької ліберальної партії, місіс Е. Деліджерфілд, Давид Гуссе, обсерватор і промовець на Конгресі від „Конгресу Свободи“, містер Г. К. Клоте, заст. президента Ліберального Інтернаціоналу та видавець „Нос Франкфуртер Ллюстрирте“, др. Шефер, заст. президента німецького Вундстагу, містер Гантлі М. Сінклер, скарбник Ліберального Інтернаціоналу та делегат Канади, ред. Верльєр Сваємстрюм, паризький кореспондент „Штокгольм Тіднінген“ та пресовий офіс Конгресу, др. Ораціо Россі, представник італійської агенції „Олімпіоне“, Рим, і ін.

Від 13-го серпня ц. р. відбулася організаційна Українська Європа, в приміщенні Представництва БО УНРади в Стокгольмі зустріч сотника Богдана Панчука з балтійськими приятелями та пресою конференція з представниками шведської ступольної преси. На зустрічі були присутні м. ін.: Президент Естонської Національної Ради др-р Август Ред, керманіч закордонного реєсртурі БО Естонської Національної Ради, міністр А. Варма, пані Гелена Пурре, редактор „Ньюлеттере Фронт Бігвідлі А. Арон Каргер“, професор Г. Перлітц, член Ест. На-

Українська делегація на Конгресі Ліберального Інтернаціоналу в Швеції

ціональної Ради та голова Естонської Ліберальної Демократичної Унії в Стокгольмі, п. Мінтаутс Чаке, чільний діяч латвійських лібералів і ін. Шведська преса була заступлена фотографіями й репортажами та укліла багато прихильної уваги українському делегації, з відвідин якого у Швеції залишилися низка ллюстрираних репортажів м. ін. у „Дажес Нітгетер“, „Штокгольм Тіднінген“, „Свенска Дабльдет“, „Успала Ниа Тіднінг“ і ін.

Перебуваючи в Стокгольмі, сотник Богдан Панчук зложив у супроводі ред. Богдана Кенігсницького офіційну візиту в Естонській Національній Раді, де їх прийняв др. Ред, а крім того відбув ряд етикетних візитів, в тому у канадійського консула, при чому порушив також справу імміграції українців з Швеції до Канади.

УВАГА! ВУНСАКЕТ, Р. АЙ., І ОКОЛИЦЯ!

УКРАЇНСЬКА ГР.-КАТОЛ. ПАРАФІЯ У ВУНСАКЕТІ

— уряджує —

ПІКНІК

В НЕДІЛЮ, 2. ВЕРЕСНЯ 1951 (SEPT. 2, 1951)

НА ВЛАСНІЙ ПЛЮЦІ ПРИ SUMMER ST.

початок год. 2:30 попол.

Добрірна музика.

Про численну участь просить — Комітет.

Українська делегація на Конгресі Ліберального Інтернаціоналу в Швеції

В сесії, що відбулася в день 7-12 серпня ц. р. в університетському місті Уппсалі, Швеція, взяла участь українська делегація з трьох членів: членів Українського демократичного партії (УНДО, УНДС, УРДП і ССЗУ) заступав на Конгресі українських лібералів сотник Богдан Панчук, що одночасно приїхав з Лондону на Конгрес в характері члена еگزекутиви Ліберального Інтернаціоналу, українського представника в Раді Ліберального Інтернаціоналу та члена Комітету ліберальних ексилів в складі Ліберального Інтернаціоналу. З доручення Виконного Органу УНРади взяв участь у Конгресі уповноважений БО на Скандинавію, редактор Богдан Зенітський, що одночасно заступає Українську Польтично Кореспонденцію (УПК).

Українські представники взяли участь у конгресі в характері повноважених делегатів і вперше на міжнародній дільці цього роду їх присутність була відзначена українським національним прапором, що знайшов своє місце серед прапорів 25 інших націй-учасників.

В тій співпраці з іншими ексилітними представниками, головними естонцями, литовцями, польськими, українська делегація активно працювала на всіх відділах Конгресу, а сотник Богдан Панчук був головним промовцем від українців на сесіях Конгресу та його чільні учасники з притиском підкреслили, що ексилітні делегати в значній мірі вплинули на формулювання й переведення найважливіших резолюцій Конгресу, що відбувся під гаслом: „Воля — дорога до миру“, головне ж т. зв. Уппсальського апелю та резолюції про людські права, зверненої проти совєтських концентраційних таборів.

Перед формальним відкриттям Конгресу відбувалися впродовж двох днів наради різні секції. Українська делегація дала чинний вклад в нарадах ліберальних ексилів, що відбувалися під керівництвом резолюцій Ліберального Інтернаціоналу, сенатора Салвадара де Мадаріагі. Сотник Богдан Панчук уявив до Комісії, що випрацювала обширні додатки до резолюції про людські права. Ці додатки в яких значущу частину присвячено большевицьким переслідуванням в Україні, затвердженню одностороннього пленарного сесія на висок секції ексилів. Секція журналістів, що рада під проводом начальника редактора „Нос Цюрхер Цайтунг“, д-ра В. Бретшера, ухвалила низку важливих резолюцій про становище преси в боротьбі проти деспотизму, тоталітаризму й диктатури. В праймх секції взяв участь як єдиний ексилітний представник ред. В. Зенітський.

Українські представники перевели ряд конференцій з делегатами різних державних народів, головне з англійцями, французами, турками, шведами, німцями, швайцарцями, бельгійцями й канадійцями та могли сконстатувати, що українські визвольні змагання знаходять моральну підтримку серед чільних діячів ліберального руху. Таке саме ставлення чільні делегати державних народів неодноразово продемонстрували в промовах підчас Конгресу та супроти України, як і супроти інших ексилітних народів.

Від Європейської Ради був зійто-давцем на Конгресі др. Пфляйдерер, що присвятив особливу увагу нарадам ексилів. Др. Пфляйдерер є членом Комітету для захисту ін-

Українська делегація на Конгресі Ліберального Інтернаціоналу в Швеції

тєресів незаступлених в Європейській Раді народів, і з ним українські делегати відбули окрему конференцію, на якій знов порушили справу, приналежності України до Європейського Руху.

Турецький делегат А. Е. Ялман, головний редактор великого турецького щоденника „Ватан“, вдав у честь української делегації обід, на якому м. ін. були присутні сер Артур Коминс-Кар, світовий слави спеціаліст міжнародного права та б. голова британської судової місії для судження японських, а опісля німецьких воєнних злочинців, та пані Е. Джейджерфілд, головна редакторка місячника „Юропін Дайджест“.

Після закінчення Конгресу УПКО-резолюція отримала спеціальну інтерв'ю для української преси з усіма чільними делегатами та членами Президії Конгресу. Теплі слова привіту для українського народу передала м. ін. сенатор дон Салвадара де Мадаріага, президент Ліберального Інтернаціоналу, містер Клімент Деліс, парламентарий лідер Британської Ліберальної Партії, леді Глен-Коутс, президент Школярської Ліберальної Партії, містер МакКаллум-Скот, почесний секретар Ліберального Інтернаціоналу, містер Дж. Беннет, генеральний секретар Ліберального Інтернаціоналу, містер А. Дж. Казиніс, політичний редактор „Ньюс Кроулік“, А. Е. Ялман, редактор турецького щоденника „Ватан“, др. В. Бретшера, редактор швайцарського щоденника „Нос Цюрхер Цайтунг“, проф. Верльєр Олія, лідер шведської ліберальної партії та делегат Швеції в Раді Європи, меєс Поль Доуна-т, б. державний секретар та член еگزекутиви французької ліберальної партії, місіс Е. Деліджерфілд, Давид Гуссе, обсерватор і промовець на Конгресі від „Конгресу Свободи“, містер Г. К. Клоте, заст. президента Ліберального Інтернаціоналу та видавець „Нос Франкфуртер Ллюстрирте“, др. Шефер, заст. президента німецького Вундстагу, містер Гантлі М. Сінклер, скарбник Ліберального Інтернаціоналу та делегат Канади, ред. Верльєр Сваємстрюм, паризький кореспондент „Штокгольм Тіднінген“ та пресовий офіс Конгресу, др. Ораціо Россі, представник італійської агенції „Олімпіоне“, Рим, і ін.

Від 13-го серпня ц. р. відбулася організаційна Українська Європа, в приміщенні Представництва БО УНРади в Стокгольмі зустріч сотника Богдана Панчука з балтійськими приятелями та пресою конференція з представниками шведської ступольної преси. На зустрічі були присутні м. ін.: Президент Естонської Національної Ради др-р Август Ред, керманіч закордонного реєсртурі БО Естонської Національної Ради, міністр А. Варма, пані Гелена Пурре, редактор „Ньюлеттере Фронт Бігвідлі А. Арон Каргер“, професор Г. Перлітц, член Ест. На-

УВАГА! ВУНСАКЕТ, Р. АЙ., І ОКОЛИЦЯ!

УКРАЇНСЬКА ГР.-КАТОЛ. ПАРАФІЯ У ВУНСАКЕТІ

— уряджує —

ПІКНІК

В НЕДІЛЮ, 2. ВЕРЕСНЯ 1951 (SEPT. 2, 1951)

НА ВЛАСНІЙ ПЛЮЦІ ПРИ SUMMER ST.

початок год. 2:30 попол.

Добрірна музика.

Про численну участь просить — Комітет.

УВАГА! ВУНСАКЕТ, Р. АЙ., І ОКОЛИЦЯ!

УКРАЇНСЬКА ГР.-КАТОЛ. ПАРАФІЯ У ВУНСАКЕТІ

— уряджує —

ПІКНІК

В НЕДІЛЮ, 2. ВЕРЕСНЯ 1951 (SEPT. 2, 1951)

НА ВЛАСНІЙ ПЛЮЦІ ПРИ SUMMER ST.

початок год. 2:30 попол.

Добрірна музика.

Про численну участь просить — Комітет.

УКРАЇНСЬКА ХРОНІКА

Українська студентська центральна в Німеччині — СУСОН —, як член і один із засновників Міжнародної Ради Ексилітних Студентських Організацій в Німеччині, взяла участь у річній конференції цієї Ради в минулому місяці. Др. І. Мірчук, ректор УБУ, вголосив на відкритті конференції святочну промову на тему „Думки майбутнього“.

Красивий з'їзд Української Національної Гвардії, що відбувся 19 серпня в Мюнхені, заслужає доповіді Т. Д. Бульби-Борця „Українська збройна боротьба 1917-50 рр.“ З'їзд одержав привітання від голови УНРади проф. В. Іваничко, голови ВОУНРади проф. І. Мазепи та багатьох інших. Присутним на з'їзді делегатам і численним гостям поширювали листини, що їх поширює УНГ серед окупаційної совєтської армії в Німеччині.

Американська влада знов дозволила совєтській лісовій місці продовжувати репатрицію переселених осіб, що походять з території СССР і бажають повернутися додому. Совєти, звичайно, радо прийняли запропоновану їм пропозицію про віднову репатриційних місць, які раніш були примусово видані американцями.

25 квітня україністива, 10 гутрок, 21 академія, 79 сходів, 9 різнень імпрез та 2 концерти відбулися по осередках СУМ-у в Вельгні за останній квартал ділового року. На 2 вересня СУМ готує масове свято.

УВАГА! ВУНСАКЕТ, Р. АЙ., І ОКОЛИЦЯ!

УКРАЇНСЬКА ГР.-КАТОЛ. ПАРАФІЯ У ВУНСАКЕТІ

— уряджує —

ПІКНІК

В НЕДІЛЮ, 2. ВЕРЕСНЯ 1951 (SEPT. 2, 1951)

НА ВЛАСНІЙ ПЛЮЦІ ПРИ SUMMER ST.

початок год. 2:30 попол.

Добрірна музика.

Про численну участь просить — Комітет.

УВАГА! ВУНСАКЕТ, Р. АЙ., І ОКОЛИЦЯ!

УКРАЇНСЬКА ГР.-КАТОЛ. ПАРАФІЯ У ВУНСАКЕТІ

— уряджує —

ПІКНІК

В НЕДІЛЮ, 2. ВЕРЕСНЯ 1951 (SEPT. 2, 1951)

НА ВЛАСНІЙ ПЛЮЦІ ПРИ SUMMER ST.

початок год. 2:30 попол.

Добрірна музика.

Про численну участь просить — Комітет.

УВАГА! ВУНСАКЕТ, Р. АЙ., І ОКОЛИЦЯ!

УКРАЇНСЬКА ГР.-КАТОЛ. ПАРАФІЯ У ВУНСАКЕТІ

— уряджує —

ПІКНІК

В НЕДІЛЮ, 2. ВЕРЕСНЯ 1951 (SEPT. 2, 1951)

НА ВЛАСНІЙ ПЛЮЦІ ПРИ SUMMER ST.

початок год. 2:30 попол.

Добрірна музика.

Про численну участь просить — Комітет.

УВАГА! ВУНСАКЕТ, Р. АЙ., І ОКОЛИЦЯ!

УКРАЇНСЬКА ГР.-КАТОЛ. ПАРАФІЯ У ВУНСАКЕТІ

Ол. Животко-Чернова.

СИНІ ГОРИ

Чисто ліною обведено їх лагідні схили на високому небесному тлі. За ліч вони підходять зовсім близько і раннім ранком стоять над долиною темно-синіми похмурими стінами. А потім тріщать своєю ваговитістю, голубіють, перетворюючись в хвилясті легкі заслонки, віддаються, розлітаються в широкі синім морем: для того, щоб над вечір знову наближитись затігти на обрій тяжкими суволями грозивих хмар.

Розгорні хаші — там протікає струмок. Його води оспіла від тепла — вони ніколи не бачили сонця. А поруч широка галія перебічає по сонцю. Високі трави перебігли, позолотили, а золота основа перебігає квітами — аж мерехтить. Коштовний килим, а з нього виносяться скучені в жалібній задумі мислячі. Це темні піраміди задумі, починають якісь форми — приючують, до якого ведуть залишки алеї. З трави виникають тераси широкі ступінчасті в каміні широкі (підступні).

РОЗШУКИ

Остан РОМАНСЬКИЙ, з с. Хатки, пов. Підгайці, Зах. Україна, пошукує двоюрідну сестру АННУ ГАРАСІМІВ з с. Соснів, пов. Підгайці. До ЗДА вихала перед першою світовою війною, хто про неї знає, або її родину, проху писати на адресу: Ostar ROMANSKYJ, Av. Cordoba № 966, Buenos Aires, Argentina.

ПОШУКУЮ

МИРОСЛАВУ БУЛЬВАН, яка перебувала в Штутгарті, Ді ПІ таборі (Цуфенгазен), як ривінок ІВАНА КОЛЧАКО

з села Кориняни, пов. Ярослав. Хто знає про них, або вони самі, проху повідомити на адресу:

МУСНАЛО LYS 285 W. Runyon St., Newark, N. J.

Пошукую своїх братів Михайла і Григорія СІРНИ з села Сокол, пов. Золочів, Зах. Україна. Хто знає де про них згаданих проху написати на адресу:

ДАВІДІВ АНАСТАСІЯ 1520 N. 8th St., Philadelphia 22, Pa.

РІЗНІ ОГОЛОШЕННЯ

ORange 4-2484 ORANGE VALLEY HOME MAINTENANCE OIL BURNER INSTALLATION & SERVICE also Timken Silent Automatic OIL HEAT 36 FREEMAN PLACE West Orange, N. J.

Книжки-Журнали-Картки

НОВІ КНИЖКИ: Д-р І. Німчук: "595 днів совєтським в'язням". Спогади. 237 стор. \$1.50. Д-р І. Огієнко (Ларіон): "Українська літературна мова". Т. 1. 347 стор. \$3.25. Журнал "Україна". Українознавчий збірник за редакцією В. Борщака. Париж. Ч. 1-4. 304 стор. \$2.70. Ціни з обов'язковою поштовою. Гроші вислати з замовленням: BOOKSTORE W. MAGUN P. O. Box 361, Cooper Sta., New York 3, N. Y.

ДОБРА ВІСТКА ДЛЯ МУЖЧИН

Чи ви вертуєтесь, чуєтеся змучені й виснажені? Чи відчуваєте ослаблені й виснажені так, що не можете втішатися radoщами, які природа призначила для вас? Для нової енергії і життєддатності заживайте HEX TRONE. ГЕКСТРОН містить організовані вітаміни, потрібні для отримання того життєважливого поживання. Без уваги на те, які засоби ви вживали доти, заживайте ГЕКСТРОН і переконайтеся на самому собі, що він може зробити для вас, як уже зробив для тисяч мужчиків, які втішались тепер найбільшими radoщами через заживання ГЕКСТРОН-у. Правильна ціна на ГЕКСТРОН є \$4.00 за одну паку. Однак за спеціальним порозумінням для читачів цієї газети ви дістанете цю ціну знижку. Тільки вишліть оце оголошення до BERJAC PRODUCTS, Dept. 223, 308 Flatbush Ave., Brooklyn 17, N. Y., а дістанете дві паки ГЕКСТРОН-у лише за \$5.00, отже знижку \$3.00 на звичайній ціні. Не треба навіть посылати грошей. Заповніть поштарку, коли принесе пакуку. ГЕКСТРОН продається в аптечній мережі, аптеках, як не будете володіти. Затягте собі: Перша тайна кожного успіху — це діяння. Отже не відкладайте цього. Замовте тепер.

Л. ТУСНІВІЦЬ, директор Metropolitan Auto School 155 - 2nd Ave., близько 10th St., NEW YORK CITY

ПОМЕР ЦІКАВИЙ УКРАЇНЕЦЬ

За минулі 30 років моїх подорожей по Канаді й Америці мав я нагоду говорити з нашими професіоналістами: лікарями, адвокатами, інженерами, бізнесменами, людьми різних фахів і звичайними працівниками по кожному, фабриках та фермах. Але з усіх них знайшов тільки одного українця, який мав около сотні патентів на свої імі. І саме про нього хоту тут оповісти прецікаву історію.

Історія Романа Гонсета Роман Петро Гонсет (званий у Канаді під іменем Гонський) є родом з села Зелена, Галичини (1891). Батько його був будівничим. Маючи 16 років, Роман перший вийшов із свого села у світ за очі шукати кращої долі. Прибувши до міста Едмонтону в Канаді 1907 року, Роман почав працювати в контракторів, бо будували нові будинки. Днями працював, а ввечері ходив до школи та вчився англійської мови, електротехніки, механіки й архітектури. Зовсім випадково купив собі одну лоту (будівельну ділянку) на бізнес інвестицію, але добра доля хотіла поможти хлопцеві і за кілька років Роман продав цю лоту за 9 тисяч доларів. Це до деякої міри поставило його на ноги і зробило незалежним.

Перші проблеми геніальності В 1912 р. Роман покидає працю на будові домів та йде за механіком до кінематографічних театрів. Мачи природний талант до механіки Роман спостеріг, що машина показує фільмову стрічку лише частинною, а не безперервно, як це робиться тепер. Роман почав працювати над поліпшенням машини і скоро переконав власника театру, що його винахід поправив машину так, що можна показувати цілий фільм без перерви.

Початок кар'єри В Едмонтоні жив Павло Рудик, який займався різними бізнесовими підприємствами. Він те перший задумав використати новий винахід кінематографічної машини і тому запропонував Романові поїхати з ним до Америки та почати виробництво машин. Чогось думалося їм, що Нью Йорк має таку магічну силу, що це буде одне місце на світі, де цього бізнесу Рудик і Гонсет прибули до Нью Йорку (1916) і там почали підготовку праці. Знайти патент на свою машину, Рудик тимчасом у Нью Йорку закорпорорував нову компанію під назвою "Енджелс Грег Мануфактурінг Ко." і став її президентом. Д-р. Е. Скенер і Шіаго — менеджер, а Семей Ядлівський — директор. За означену винагороду Гонсет підписав свій патент новій компанії.

Незабаром Рудик задумав переїхати спільно до Шіаго, але змінив свій план і спільно переїхав до Дітройту. Виміжас Гонсет опантував ще один новий винахід (графофонічну машину з лямпою), і цей патент також перейшов за означену винагороду на власність компанії. Потім компанія через переїхав до Шіаго і закладає тут фабрику продукції, але через брак грошей — питаєш їз тугою. Земля — прекрасний перехід із незнаного в незнане. То ж перед нами по тих стежках ходили покоління. Дивлячись на ту тривалу красу відчували неясно те, що ти кажеш, а інші думали, а ти виявляти іншими словами, а часом може тими самими. Не буде нас, а тими стежками будуть ходити майбутні, відчувати, думати те саме.

Земля! Чудовий перехід у вічність, який йде людство із плачем і скреготом зубів, заливаючи кров'ю свій путь. Сині гори...

УКРАЇНСЬКІ ФОНОГРАФІЧНІ РЕКОРДИ Заходіть або пишіть по українські і другі рекорди. Вислаємо рекорди по цілому світі. Пишіть по каталог. FOREIGN RECORD EXCHANGE 2219 W. Chicago Avenue (Dpt. "U") Chicago 22, Ill. U.S.A.

ПРИ ЗМІНІ МІСЖАННЯ В НЬО ЙОРКУ АБО ПЕРЕСЕЛЕННІ ДО СТРІТВІВ: NEW YORK PENNSYLVANIA AVE & RIVER STREET CONNECTICUT КЛИЧТЕ УКРАЇНСЬКЕ ПЕРЕВОЗОВЕ БЮРО В. Е. ВОГАЧЕВСЬКОГО 335 EAST 6th STREET, NEW YORK 3, N. Y. — TEL. OR. 3-2484

го обчислення для літаків, контролю для електроніки, контролю для радіо, короткі проміни, частини для телевізії та радару. Фабрика Гонсета є єдина в цілій Америці по цій спеціальності! Недурно уряд З'єднених Штатів Америки по закінченні війни вислав покіткою Гонсета і його синові Фавстоті найвище призначення за поміч у війні.

Закінчення Пам'ятаю, як сьогодні, коли одного разу сидів я при столі з Романом та розмовляли на різні теми, а при тім спитав його, чи не хотів би він колись повернутись на нашу рідні землі. Він відповів: "Ніщо не дає мені більше приємності, як це, коли б я міг чимось, в якийсь спосіб, поможти тій країні, яка видала таку благородну націю, як українці! Ми ніколи не пропадемо поміж іншими націями (як досі ми не пропали за 300 років без своєї держави!), бо наша любов до землі, до волі, до самостійного життя — дає нам той гарт, який приносить відносність на землі, на квітучих полях та безнадійності. Через нашу віру в Бога, віру у свої власні сили, віру в нашу державність — ми поповніємо на тихі води, на жсні зорі!"

Дня 25 червня 1951 року відійшов до вічності Роман Гонсет, залишаючи по собі дружину Ірину, сина Фавста з дружиною і чотирьох дітей: Роберта, Похорон відбувся в Норт Голівуд, Каліфорнія, на який прийшли його близькі приятелі. Від Товариства "Українська Центральна" в Лос Анджелес автор цих рядків висловив надтобрий промову. В каліфорнійській землі одложено ще одного визначного українця поруч історичного о. А. Гончаренка, рідного брата барона Василья з Черновець, Івана Орлика, о. Корсунівського та проф. Івана Петрушевича.

Всім їм вічна пам'ять! Д-р Г. Г. Свенгар, Галівуд, Каліфорнія (За "У. В.")

Професійні оголошення Д-р М. МАНЗЕЛ лікує гострі й хронічні захворювання чоловіків і жінок, шкірні, загальне ослаблення, нерви, міхури, ревматизм, переводить аналізи крові й сечі. Прогноз \$3.00. 107 E. 17th St., NEW YORK CITY 4-101 4-101 Evening & York Скерв Години: Щодня 10-1, 4-7; в суботу 10-1; в неділю зазначено.

Dr. S. CHERNOFF 223 - 2nd Ave., (Cor. 14th St.) N.Y.C. Tel. GRamercy 7-7697 Освіта й досвідчені методи чоловіків і жінок. Шпирі, X-Ray. Роздуться жінки лікуємо без операції. Переводимо аналізи крові для супруги. Шведська офісна година. Шведська від 10 рану до 6:45 вечорі. В суботу від 10 до 1 понед. Екзамінація \$3.00

ЩО Є НА ПРОДАЖ У СУРМІ? НОТИ І ПІСНІ: ДІРА: Збірник 360 пісень з нотами і шпиріями \$2.50 201 ПІСЕНЬ НА ПІЯНО зі словами \$2.00 ЗАПОРОЖЕЦЬ ЗА ДУНАЄМ, партитура, надається для кожної особи, що співає або грає на ній будь-яким інструментом, бо там є соль, дуети, хор і балет \$2.50 32 ПІСНІ, ілюстрації, кожна на особнім листку. Ціна одного листка 15 цт. Всі Новий каталог нот вислаємо на бажання даром.

ЗНАМЕНІТА ОФЕРТА НА НАНГРАЩІ ПЛАТІВІЙ (Рекорди) Сет. No. 1. Сім маршових пісень УПА, награні всімакою Вандуріст під управою С. Ганушевського. Ціна 3.15 Сет. No. 10. Українські класичні і народні пісні і танці награні в Київі і у Львові. Такі як: Запорожець за Дунаєм 3 платівки, Вандурісти 3 Стрілецькі 2, Катерина опера 1. Запрягайте, хлопці, коні. Дівчинька по гриби ходила і інші. Всіх 12 платівок, пластичні, що не побиються. Ціна 10.00 Сет. No. 11. Награні в Київі, у Львові, в Станіславщині, Ужгороді і Нью Йорку. Всі гарні, всі нові. Добрі голоси і з акомпаніментом оркестри, пісня або гітари. Пісні як: Дуни мої, Чи така жєна, Дуларик, Коло млина хор котка, То мє сонце, Шість Бєз Америки, Дуєте! Де ти бродили, Мос розлучається двєс, Ой жєна, Гудульська танці, Танго і інші. Всіх 12 рекордів, понад 30 пісень і танців. Ціна за сет 10.00 ВСІ ТРИ СЕТИ, то є 27 рекордів, за 20.00 Хто має грамофон ці рекорди повинні мати.

НОВІЙ ПІДРУЧНИК АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ (Інгліш фор Українцями). Рекомендований проф. Кислевським і іншими педагогами, що з нею найліпше і найкорше можна вивчитися англ. мови, тепер продаємо по знизженій ціні. Бує 3 долари, тепер лише 2.00 СЛОВНИК АНГЛО-УКРАЇНСЬКИЙ, Полвека, 50 тисяч слів з виномовою. Найкращий. Ціна 4.75 СЛОВНИК УКРАЇНСЬКО-АНГЛІЙСЬКИЙ д-ра ЛЬВА І ВЕРВЯНОГО, 30 ТИСЯЧ СЛІВ. Ціна 2.85 КНИЖКА СЛАВА, А. Лотоцького з ілюстраціями Ч. Андрусевича. Цікава книжка для молодих і старших 1.00 ПАНСЬКІ ЖАРТИ І МОМЕНТИ Івана Франка, обі книжки 75 ПОЗА МЕЖАМИ ВОЛНО О. Турьянського, воєнне опов., ілюстр. 25 100 РІЗНИХ ТЕАТРАЛЬНИХ ПРИМІРНИКІВ до представлень. (Вулице мати з чого вибирати до трагедії на 25 років). Поодинокі 50 цт. Всі разом за 10.00 АВСТРИЙСЬКІ КОСИ — Коса \$4.50, Замок \$5.00, Ручка до коси (кіс) \$3.50, Молоток і бабка \$4.95. Все 13.00 Як бувате в Нью Йорку, вступіть до Сурми. Як не маєте як зайти, замовляйте через пошту. Всі замовлення полагодуємо сейчас. Пишіть. SURMA, 11 East 7th St., NEW YORK 3, N. Y.

СКРИПЬКОВА СТУДІЯ ВОЛОДИМИРА ЦІСНЯ починає новий шкільний рік з днем 1. вересня 1951 р. Зголошення приймається в понеділок і четверги між 5 а 7 год. вечорі в Укр. Літ.-Мист. Клубі при 147 Друга Еве. (між 9 а 10 ауд.). По інформації кличте: Virginia 7-2566J.

Proc Beauty Salon 166 Second Ave., N. Y. C. AL. 4-8675 Near 11th Street

ШЕВСЬКА РОБІТНЯ ІВАНА ЛАШКЕВИЧА повідомляє В. П. Громадянство в Джерсі Сеті, що різного роду направи, як і замовлення на нові роботи виконує фахово, часом, скоро і дешево. Роботи приймаються від год. 12 ілюдне. Із всіма взувтетними клопотами спішіть до новотвідкритої української фірми: ІВАНА ЛАШКЕВИЧА 282 Grand St., Jersey City, N.J.

ПЕРЕВІЗ масажирів, шкунів і речей у місті, поза місто і на дальню віддалю. ПО НИЗЬКІЙ ЦІНІ. Голоситесь: 6-10 ранку і 6-10 веч. Телефон: СУ. 9-7879 M. SHULGIN TRANSPORTATION 2066 Anthony Ave., N. Y. 57, N. Y.

Михайло Канюк Український Погребник SERVICES AVAILABLE 2319-21 W. Chicago Ave CHICAGO 22, ILL. ARmitage 6-4575

ІВАН БУНЬО УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК українська погребня - \$150 діє так швидко як ОБСЛУГА ЧЕСНА І НАКРАЩА

ПЕТРО ЯРЕМА УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК Замовляйте похоронки в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОБОЛОНІЯХ Бонтрольована температура. Модерна каплиця до ужитку даром. PETER JAREMA 129 EAST 7th STREET NEW YORK, N. Y. Tel.: ORchard 4-2568

УВАГА! — ГРОМАДЯНИН! DUNLEY HAT SHOP 14 SAINT MARKS PLACE NEW YORK, N. Y. водас до ласкавого відома нашой клієнтелі, що з днем 1-го Вересня 1951 р. відкриваємо відділ МУЖЕСЬКОГ ГАЛІАНТЕРІЯ а саме: першої якості сорочки, спортивні сорочки, пляжні, знаної марки: "Jayson" і "Fruit of the Loom" Далше пригадуємо, що маємо на складі власного виробу ФІЛЬЦОВІ КАПЕЛЮХИ в найновіших фасонах ПРОСИМО ОТЖЕ ЗАЙТИ І ПЕРЕКОНАТИСЬ ПРО ВИСОКУ ЯКІСТЬ МАТЕРІАЛУ ТА НИЗЬКУ ФАБРИЧНУ ЦІНУ! Просимо слухати наші оголошення по радио-програмі п. Мельника кожної неділі між 7—8 год. рано на хвилі 1480, (станція WHOM) ОТВЕРНО ЦОДЕННО ДО 8. веч., В П'ЯТНИЦІ І СУБОТИ ДО 9-30 DUNLEY HAT SHOP 14 SAINT MARK'S PLACE, NEW YORK CITY

TARZAN, ч. 2664. Висновок господаря джунглі. MERELY TWO WORDS — KATHY WOULD D'ARNOT AND ONLY ONE FROM ABOARD TO WARN US TWO WAYS! TARZAN NOODED. 'LETHA, HE SAID. 'SAPRISIT!' D'ARNOT EXCLAIMED. 'I DON'T UNDERSTAND THAT WOMAN. FIRST SHE LEADS YOU INTO A TRAP, THEN WARNS YOU. WHY?' 'THINKING I'M WARRICK, WHOM SHE KNOWS AND LOVES, TARZAN HAZARDED HER WARNING BECOMES LOGICAL.' 'BUT WHY ARE THEY WITH US?' 'BOTH, PROBABLY IN CHIRAM'S PAY, ARE HERE FOR ONE CONCEIVABLE REASON — THE MAP OF ASHRA!' „Лише два слова: „Дивись за Вольфом“, сказав Д'Арно. „Тільки одна особа могла передити нас таким робом!“ Тарзан кивнув головою. „До чорта!“ крикнув Д'Арно. „Я не розумію цієї жінки. Спершу вона завела вас у пастку, а потім вона остерігає вас. Чому?“ „Вона думас, що я Воррик, якого вона знає і любить“, сказав Тарзан. „І остерігає зо всім логічно.“ „Але чому вони є з нами?“ запитав Д'Арно. — „Мабуть обоє, за дорученням Чірама, присутні тут задля однієї згодної мети — мапа Ашра!“

МІСЯЧНИЙ ЗВІТ ГОЛОВ. КАСІЄРА У. Н. СОЮЗУ

ЗА МІСЯЦЬ ЛИПЕНЬ 1951 р.

Table with columns: ВІДІЛ ЗАПЛАТНИЙ, ВІДІЛ ЗАПЛАТНИЙ, ВІДІЛ ЗАПЛАТНИЙ. Lists various financial entries and amounts.

Table with columns: ВІЛІАНС, ВІДІЛ ЗАПЛАТНИЙ, ВІДІЛ ЗАПЛАТНИЙ. Lists financial data for 'ВІЛІАНС' and other departments.

МОЛОДЕЦЬКИЙ ДЕПАРТАМЕНТ

Table with columns: ВІДІЛ ЗАПЛАТНИЙ, ВІДІЛ ЗАПЛАТНИЙ. Lists financial data for the Youth Department.

РОЗХІД

Table with columns: ВІДІЛ ЗАПЛАТНИЙ, ВІДІЛ ЗАПЛАТНИЙ. Lists financial data for 'РОЗХІД' (Expenditure).

ВІЛІАНС

Table with columns: ВІДІЛ ЗАПЛАТНИЙ, ВІДІЛ ЗАПЛАТНИЙ. Lists financial data for 'ВІЛІАНС'.

В БАБІЛОНІ

Сьогоднішній ранок застав Бабілонський приходив до нас знову, як завжди... Школярі, що за такий рух? Що за крик, що за шум? В будинку на вулиці... Сьогоднішній ранок застав Бабілонський приходив до нас знову, як завжди...

ГОЛОГАНА В КАТЕДРІ БОГОСЛУЖЕННЯ ЗА

Нью Йорк. — Тисяча осіб було прийнятих на Службі Божій в катедрі св. Петра, відправлений по майорів Вильяма Гоголанові, коли домовину з його тлінними останками принесли до церкви перед похороном на цвинтарі. Тіло небіжчика привезли з Італії, після того як його знайшли в озері, де воно пролежало шість років. Гологана замордували його співтовариші — партизани за те, що він не хотів дати комуністам більше зброї й грошей, ніж їм належалося. Департамент оборони твердить, що Гологана наперед отруїли, а після того замордували його власні товариші лейтенант Адо Ікарді й сержант Карло Лодолі.

ГОЛОВНИЙ УРЯД У. Н. СОЮЗУ

ГОЛОВНИЙ ПРЕДСІДНИК: ДМИТРО ГАЛІЦИН 81-83 Grand St., Jersey City 3, N. J. ЗАСТУПНИК ГОЛ. ПРЕДС.: ОСИП ЛІСОГІР 3275 — 46th St., Astoria, L. I., N. Y. ЗАСТУПНИК ГОЛ. ПРЕДС.: ГЕНОВЕФА З-ЖЕРВЕНЯК 645 Reed Avenue, ... Akron 1, Ohio ГОЛОВНИЙ СЕКРЕТАР: ГРИГОРІЙ ГЕРМАН 81-83 Grand St., Jersey City 3, N. J. ГОЛОВНИЙ КАСІЄР: РОМАН СЛОВЕДЯН 81-83 Grand St., Jersey City 3, N. J. ГОЛОВНА КОНТРОЛЬНА КОМІСІЯ: ДМИТРО КАПІТУЛА 33 S. Hancock St., McAdoo, Pa. СТЕПАН КУРОПАСЬ 2930 N. Montclair St., Chicago 34, Ill. ВОЛОДИМИР ГІРНИК 1 Craik Ave., Kingsway, Toronto 18, Ont., Canada. ВОЛОДИМИР КОССАР 150 Eugene St., Norwood, Man., Canada. Д-р АМВРОСІЙ Т. КІВЗЕН 4651 Braden Ave., Detroit 10, Mich.

ГОЛОВНИЙ РАДНИЙ

ГОЛОВНИЙ РАДНИЙ: ДМИТРО ШМАГАЛА 4037 Riveredge Rd., Cleveland 11, O. ІВАН РОМАНШИН 15 — 38th St., Irvington, N. J. Д-р ІВАН ВАСИЛЕНКО 567 Bathurst St., Toronto, Ont., Canada. ІВАН КОКОЛЬСЬКИЙ 23 Fairlawn Ave., P. O. Box 467 Woonsocket, R. I. ПЕТРО КУЧМА 95 East 7th St., New York 3, N. Y. ВОЛОДИМИР ЛІДИК 6711 Rutland Ave., Detroit, Mich. МІКОЛА ДАВІСКИВА 41 Rosewood St., Mattapan, Mass. ТАРАС ШПІКУЛА 5466 W. Haddon Ave., Chicago, Ill. ОЛЕНА ШТОГІРН 4753 N. Hutchinson St., Phila 41, Pa. АННА ВАСИЛЬОВСЬКА 636 N. St. Louis Ave., Chicago, Ill. ВАСИЛЬ ГУСАР 291 Hudson Ave., Rochester 5, N. Y. Головна канцелярія У. Н. Союзу знаходиться у власній ділянці під ч. 81-83 Grand St., Jersey City, N. J. Понтова адреса У. Н. Союзу: P. O. Box 76, Jersey City 3, N. J. Telephone: BRgen 4-1016.